
بسم الله الرحمن الرحیم

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی اردبیل

«برنامه جامع ارزیابی عملکرد سیستم آموزشی

مرکز آموزشی درمانی دکتر فاطمی»

تهیه و تنظیم :

تیم مدیریت آموزش

بهار ۱۴۰۵

مقدمه:

با توجه به اهمیت فراگیری آموزش بالینی ارتقاء مداوم کیفیت یاددهی و یادگیری وپژوهش نیازمند توجه ویژه ای می باشد از طرفی کیفیت آموزش، از جمله دغدغه های اصلی نظام های آموزشی در اغلب کشورهای جهان بوده است. برخی از کشورها در دو دهه اخیر، از طریق ارزیابی مستمر، این تشویش را کاهش داده و در جهت رفع آن کوشیده اند.

تعیین الویت های آموزشی، تعیین اهداف آموزشی و تعیین نیازهای تسهیلاتی و تکنولوژیهای لازم و اجرای آن گامی مهم می باشد اما مهمترین گام تعیین اثر بخشی اقدامات انجام شده است و این امر مهم با برنامه ریزی جامع و مدون امکان پذیر می باشد.

چرخه سیستم آموزشی به معنای مدیریت فرایند آموزش در سازمان است و شامل مراحل زیر می باشد:

الف : نیازسنجی

ب : طراحی و تدوین برنامه

ج : اجرای آموزش ها

د : ارزیابی و اثربخشی

مرکز آموزشی درمانی دکتر فاطمی

برنامه جامع ارزیابی برنامه جامع ارزیابی عملکرد سیستم آموزشی مرکز آموزشی و درمانی دکتر فاطمی جهت بهبود روند (آموزشی – درمانی – پژوهشی) اساتید و فراگیران صورت گرفته و طبق نظرخواهی از اعضای هیأت علمی و فراگیران و کوریکولوم آموزش و دستورات ابلاغ شده از دانشکده و دانشگاه با نظرات و همکاری جمعی از اساتید محترم گروههای آموزشی جراحی ، ارتوپدی ، بیهوشی ، ENT ، اعصاب و روان ، طب اورژانس و نظرات مشاوره ای سایر اساتید و همکاران محترم توسط دفتر اعتباربخشی و بهبود کیفیت در حیطه های چهارگانه (تسهیلات، فراگیران، هیات علمی و تکنولوژی آموزشی) به ترتیب و شرح ذیل تدوین گردید:

۱. بررسی وضعیت موجود ونیاز سنجی بر اساس نیازهای مشاهده شده ، نظرات اساتید و فراگیران رشته های پزشکی و پرستاری و دستیاران گروه جراحی و ارتوپدی و بیهوشی

۲. اولویت بندی نیازهای جمع بندی شده بر اساس اهمیت و فوریت

۳. برنامه ریزی جهت اجرا ، تهیه ، تدارک و آماده سازی

۴. اجرا

۵. پایش مراحل اجرایی معین شده در برنامه ریزی جهت اجرا

مرکز آموزشی درمانی دکتر فاطمی

تعاریف

الف – چرخه سیستم آموزشی به معنای مدیریت فرایند آموزش در سازمان است و شامل مراحل زیر می باشد:

- ❖ نیازسنجی
- ❖ طراحی و تدوین برنامه آموزشی
- ❖ اجرای آموزش ها
- ❖ ارزیابی و اثربخشی آموزش

ب – ارزیابی عملکرد فرایندی است که به سنجش و اندازه گیری، ارزش گذاری و قضاوت درباره عملکرد طی دوره ای معین می پردازد و عبارتست از اندازه گیری عملکرد از طریق مقایسه وضع موجود با وضع مطلوب یا ایده آل براساس شاخص های از پیش تعیین شده که خود واجد ویژگی های معین باشد.

مراحل تدوین برنامه چرخه آموزش مرکز آموزشی، پژوهشی و درمانی دکتر فاطمی

مرحله اول – نیاز سنجی آموزشی

الف) نیاز سنجی آموزشی در سطح اعضای هیئت علمی

ب) نیاز سنجی آموزشی در سطح فراگیران

چ)نیاز سنجی در سطح تکنولوژی و تسهیلات آموزشی

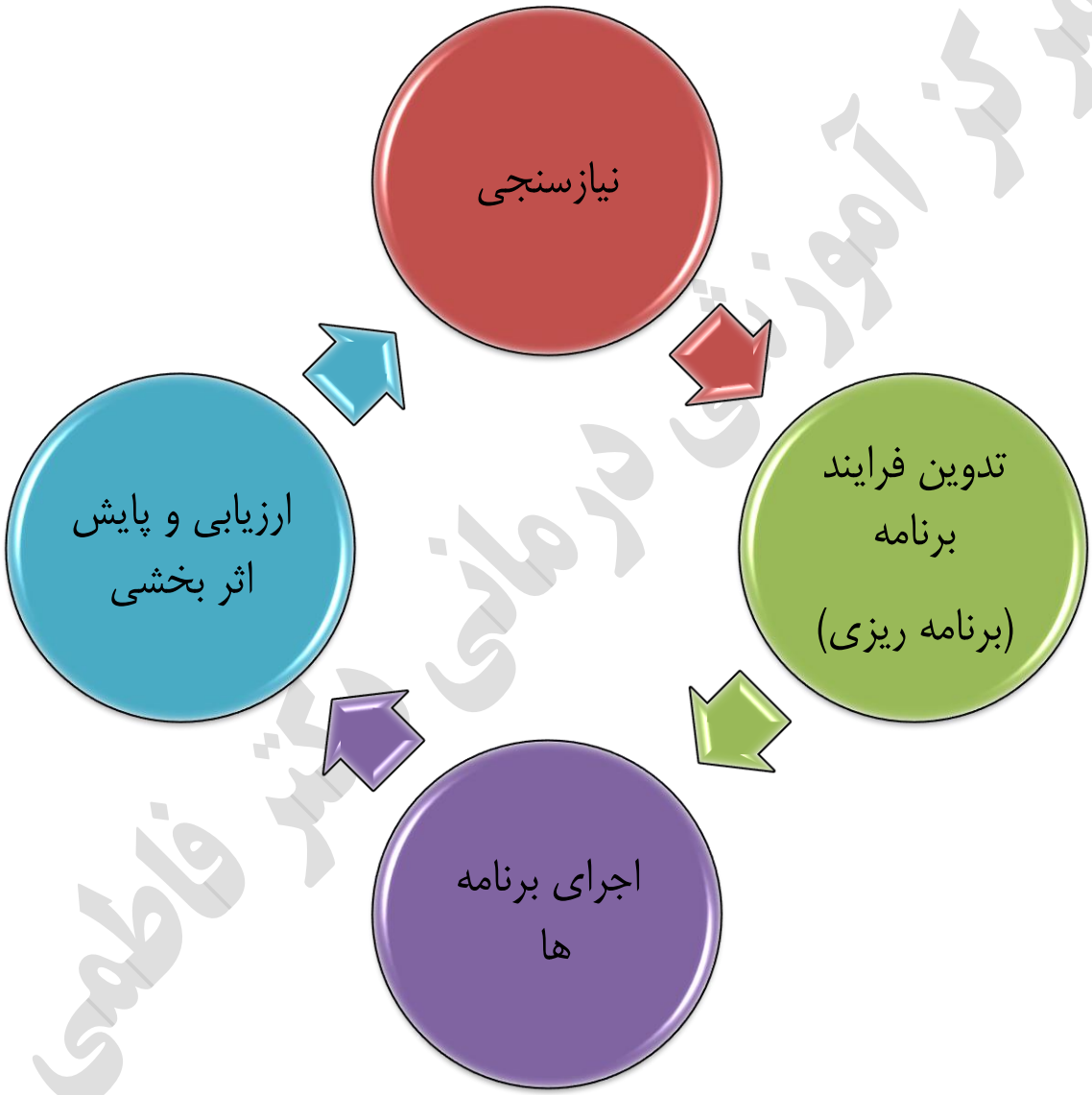
مرحله دوم – فرایند طراحی و تدوین برنامه (برنامه ریزی)

مرحله سوم – اجرای برنامه ها و اقدامات

مرحله چهارم – ارزشیابی و پایش اثربخشی برنامه ها

مرکز آموزشی درمانی دکتر فاطمی

فرایند چرخه سیستم آموزشی مرکز آموزشی، پژوهشی و درمانی دکتر فاطمی

مرکز آموزشی درمانی دکتر فاطمی

فرایند ارزشیابی و پایش اثربخشی برنامه ها

مرکز آموزش درمانی دکتر فاطمی

برنامه جامع ارزیابی عملکرد سیستم آموزشی (تسهیلات)

مرکز آموزشی و درمانی دکتر فاطمی

نیاز سنجی :

- بررسی و نیاز سنجی فضای فیزیکی درمانگاه
- بررسی و نیاز سنجی فضای پاویون های فراگیران
- بررسی و نیاز سنجی فضای فیزیکی اتاق های پزشکان
- بررسی و نیاز سنجی امکانات رفاهی هیات علمی

نیازهای موجود با توجه به بررسی انجام شده:

- توسعه فضا های اختصاصی پاویون ها به فراگیران
- رفع نواقص و کمبودها پاویون ها
- رفع نواقص اتاق های پزشکان و اختصاص اتاق به روسای بخش های آموزشی
- اختصاص فضا و کارگاه آموزشی و سالن کنفرانس و تجهیزا ت
- اختصاص سالن غذاخوری مجزا به اساتید و پزشکان
- ارتقا پهنای باند اینترنت
- تجهیز پاویون های فراگیران
- پشتیبانی و نگهداری تجهیزات موجود

اولویتهای اجرایی:

- رفع نواقص و کمبود پاویونهای فراگیران
- اختصاص و تجهیز اتاقهای پزشکان گروههای مختلف

برنامه ریزی جهت اجرا

- تهیه لیست نیازهای فضاهای مورد نیاز
- تهیه لیست نیازهای تجهیزات رفاهی اساتید پاویون ها، کلاس های آموزشی سالن کنفرانس
- اولویت بندی بر اساس اهمیت نیاز
- در خواست از مسئولین بیمارستان
- در خواست از مسئولین دانشکده/ دانشگاه

سنجش اثر بخشی:

مرحله سنجش اثر بخشی:

- رضایت سنجی در پایان دوره از فراگیران
- نظر سنجی از اعضای هیئت علمی
- مقایسه وضعیت موجود با وضعیت قبلی توسط معاون آموزشی

مرکز آموزش درمانی دکتر فاطمی

برنامه جامع ارزیابی عملکرد سیستم آموزشی (فراگیران)

مرکز آموزشی و درمانی دکتر فاطمی

نیاز سنجی:

مرحله نیاز سنجی:

- رسیدگی به درخواست ها و پیشنهادات فراگیران در مورد مسایل آموزشی و رفاهی و حل مشکلات مربوطه
- بررسی رزومه آموزشی گروه با استفاده از پایش های انجام شده توسط معاون آموزشی و تحلیل میزان تطابق برنامه های آموزشی اجرا شده با رزومه های آموزشی
- تدوین نظرات و پیشنهادات فراگیران از طریق جمع آوری فرم پیشنهادات و طرح درجلسات شورای آموزشی، شورا اداری و تیم مدیریت آموزشی
- مواردی که فراگیران به معاون آموزشی در برنامه ارتباط حضوری بی واسطه مطرح می کنند

برنامه ریزی جهت:

مرحله برنامه ریزی:

- پذیرش فراگیران با معرفی از دانشکده های مربوطه و معرفی به گروه های آموزشی طبق برنامه
- برنامه توجیهی برای آشنایی فراگیران با مقررات و قوانین و مسایل ایمنی و بهداشت و کنترل عفونت و غیره
- توزیع کتابچه برنامه های توجیهی مرکز به فراگیران
- برنامه ارتباط بی واسطه فراگیران با معاون آموزشی مرکز
- برنامه ریزی سالن کنفرانس برای اجرای فرآیندهای آموزشی گروه ها(کنفرانس مشترک، کنفرانس های عمومی، ژورنال و گراند راند وغیره)
- برنامه ریزی در حضور فراگیران در آموزش سرپایی
- برنامه ریزی برای حضور فراگیران در آموزش اتاق عمل جراحی و اتاق پانسمان و اورژانس مرکز
- برنامه ریزی کشیک های فراگیران و توزیع آن در مرکز

- برنامه ریزی برای تهیه تغذیه برای فراگیران

اجرا:

- نظارت بر حضور به موقع و فعال فراگیران در فرآیند های آموزشی
- نظارت بر کیفیت برنامه های آموزشی
- نظارت بر کشیک های فراگیران
- رسیدگی به شکایات نظارت بر رعایت موازین شرعی و رعایت آیین نامه پوشش
- نظارت بر اجرای برنامه های آموزشی بر اساس رزومه آموزشی
- نظارت بر حضور فراگیران در آموزش سر پایی
- برنامه ریزی فراگیران در آموزش اتاق عمل و اورژانس
- نظارت بر برنامه غذایی فراگیران
- گزارش های وقایع روزانه

سنجش

مرحله سنجش

- بررسی نمرات پایان دوره فراگیران
- نظر سنجی از فراگیران در مورد اثر بخشی برنامه های آموزشی گروه ها
- پایش اجرای برنامه های آموزشی و تجزیه و تحلیل ان ها
- گزارشات روسای بخش ها
- مصاحبه با فراگیران در طول دوره و پایان دوره
- میزان رضایتمندی سرپرستاران ، مسئولین آموزشی، اساتید از فراگیران

مرکز آموزشی درمانی دکتر فاطمی

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی اردبیل

برنامه جامع ارزیابی عملکرد سیستم آموزشی (حیطه تکنولوژی آموزشی)

مرکز آموزشی و درمانی دکتر فاطمی

نیاز سنجی:

- از اساتید مدیران گروهها و فراگیران در مورد امکانات مورد نیاز برای اجرای برنامه های آموزشی نظر سنجی به عمل می اید.
- در خواستهایی که از طرف گروه اعلام می گردد
- نظرات و پیشنهادات تیم مدیریت آموزشی در جلسات مربوطه
- نظرات و پیشنهادات اعضای شورا در جلسات مربوطه
- بررسی وضعیت موجود توسط معاون آموزشی
- نظرات و پیشنهادات کمیته بهبود و کنترل عفونت و ... در جلسات مربوطه

برنامه ریزی:

۱. برنامه ریزی برای ارتقا وضعیت تکنولوژی آموزش

- تهیه لیست نیاز های گروه آموزشی
- اولویت بندی بر اساس اهمیت نیاز
- درخواست از مسئولین بیمارستان
- درخواست از دانشگاه
- تهیه و تحویل به گروه آمورشی

۲. برنامه ریزی برای پشتیبانی و نگهداری

- بررسی وضعیت موجود از نظر تکنولوزیهای آموزشی
- بررسی تکنولوژیهای جدید
- بررسی تفاوت عملکرد تکنولوژیها
- برنامه ریزی سرویس و نگهداری تکنولوژیهای موجود

مرکز آموزشی درمانی دکتر فاطمی

بخش اجرا:

- ارتقا وضعیت صوتی و نصویری کلاس های آموزشی و تجهیزات موجود در این کلاسها
- ارتقا وضعیت صوتی و تصویری سالن کنفرانس
- تهیه کتب مورد نیاز گروههای آموزشی
- اقدامات لازم برای وارد کردن اطلاعات مربوط به اموزش در سایت مرکز تهیه وای فای برای استفاده فراگیران

سنجش اثر بخشی:

- رضایت سنجی در پایان دوره از فراگیران
- نظر سنجی از اعضای هیات علمی
- نظرات اعضای شورای آموزشی
- نظرات تیم مدیریت آموزشی
- بررسی گزارشات وقایع روزانه
- بررسی گزارشات کمیته های بیمارستان

مرکز آموزشی درمانی دکتر فاطمی

برنامه جامع ارزیابی عملکرد سیستم آموزشی (حیطه هیات علمی)

مرکز آموزشی و درمانی دکتر فاطمی

نیاز سنجی:

- بررسی نیازها و در خواست ها و پیشنهادات موارد مطرح شده به صورت ارتباطات حضوری با اعضا هیات علمی نیاز سنجی در این مرکز به صورت زیر می باشد:
- نیاز سنجی برای تامین نیروی انسانی مورد نیاز گروه های آموزشی مدیران گروه های آموزشی نیاز سنجی نموده و جهت تامین به دانشکده مربوطه اعلام می نمایند. دانشکده با در نظر گرفتن اولویت های گروه ها و و قوانین و استانداردها اقدام به جذب هیات علمی می نماید.
- نیاز سنجی از طرف مراکز آموزشی و درمانی و معاون آموزشی انجام و در صورت عدم تناسب تعداد هیات علمی با تعداد فراگیر به ریاست مرکز و ریاست دانشکده اعلام می نماید.

برنامه ریزی:

- اجرای فرآیندهای آموزشی توسط مدیران گروه ها انجام می گردد و در اول هر دوره به معاونت آموزشی اعلام می گردد.
- اعضا هیات علمی هر گروه موظف به حضور طبق برنامه در کلیه فرآیند های آموزشی گروه مربوطه می باشد.
- حضور فیزیکی اعضا هیات علمی طبق قانون دانشگاه علوم پزشکی اردبیل آخر هر ماه توسط رئیس بخش به مدیر گروه و معاون آموزشی مرکز اعلام می گردد. مرخصی ها و ماموریت های آموزشی اعضای هیات علمی با تعیین جانشین برای انجام امور آموزشی و درمانی توسط رئیس بخش تایید و به معاونت آموزشی جهت تایید ارسال می گردد.
- نظارت بر اجرای برنامه های آموزشی اعضای هیات علمی گروه به عهده رئیس بخش و معاون آموزشی می باشد.
- رسیدگی به شکایات اعضای هیات علمی بر عهده رئیس بخش، مدیر گروه و معاون آموزشی می باشد.

بخش اجرا و سنجش:

- در مرحله اجرای برنامه های آموزشی گروه ها و مدیر گروه و رئیس بخش بر اجرای برنامه ها توسط اعضا هیات علمی نظارت داشته و موظف می باشد. عملکرد آموزشی اعضاء هیات علمی را به صورت کمی وکیفی مورد ارزیابی قرار داده و نقاط ضعف و قوت اعضا را در نظر داشته باشد و به صورت مستمر و منطقی و عملی در جهت پیشبرد اهداف آموزشی و اجرای برنامه ها فعالیت نموده و در آخر هر شش ماه عملکرد آموزش بخش را به معاون آموزشی بیمارستان گزارش نماید.

۱. رئیس بخش آموزشی عملکرد آموزشی اعضاء هیات علمی را از لحاظ کمی و کیفی ارزیابی نموده و با شاخص های آموزشی مربوط به آن بخش و همچنین شاخص های کلیدی مراکز آموزشی و درمانی(میزان مرگ و میر، کنترل عفونت، رعایت قوانین و مقررات مربوط به حضور فیزیکی ارائه شده از دانشگاه) مطابقت داده و نتیجه را به مدیریت گروه مربوطه گزارش می دهد.

۲. مدیر گروه گزارش رئیس بخش را مورد بررسی قرار داده و اقدامات لازم را به شرح زیر انجام می دهد.

- ✓ گزارش به معاون آموزشی بیمارستان
- ✓ تشویقی و قدردانی از اعضا هیات علمی با عملکرد بالا و تذکر به افراد با عملکرد پایین جهت اصلاح

سنجش اثر بخشی

سنجش عملکرد اعضاء هیئت علمی به روش های زیر انجام می گردد.

رئیس بخش آموزشی عملکرد آموزشی اعضاء هیئت علمی را از لحاظ کمی و کیفی ارزیابی نموده و با شاخص های آموزشی مربوطه به آن بخش و همچنین شاخص های کلیدی مراکز آموزشی و درمانی (میزان مرگ و میر،کنترل عفونت ،رعایت قوانین و مقررات حضور فیزیکی) مطابقت داده و نتیجه را به مدیریت گروه مربوطه گزارش می دهد.

- گزارش به معاون آموزشی بیمارستان
- تشویق و قدردانی از اعضاء هیئت علمی با عملکرد بالا و تذکر به افراد با عملکرد پایین جهت اصلاح

مرکز آموزشی درمانی دکتر فاطمی

معاون آموزشی مرکز سنجش اعضاء هیئت علمی شاغل در بخش های آموزشی مرکز را به شرح زیر ارزیابی می کنند:

۱. معاون آموزشی مرکز گزارش روسای بخش ها و یا مدیران گروه های مستقر در بیمارستان را بررسی نموده و اقدامات لازم را در راستای تقویت نقاط قوت و اصلاح نقاط ضعف موجود در گزارش مربوطه به شرح زیر انجام میدهد:

الف-تبادل نظر و یافتن راه کاره های عملی و برنامه ریزی برای مشکلات موجود

ب- مطرح کردن مسائل پیچیده در تیم مدیریت آموزشی و تبادل نظر با اعضای تیم جهت یافتن راه حل

۲. برنامه ریزی جهت برای سنجش کمی و کیفی و حضور فیزیکی اعضاء هیئت علمی به شرح زیر:

الف – تهیه چک لیست نظارتی و تکمیل آن توسط کارشناسان معاونت آموزشی به صورت مستمر

(ویزیت و راند بخش ، حضور در درمانگاه ،اتاق عمل و...)

ج – نظارت بر مرخصی ها و ماموریت های آموزشی و درمانی اعضاء هیئت علمی:

مرخصی ها و ماموریت های اساتید گروه های آموزشی مستقر در مرکز با تعیین جانشین و پس از تائید رئیس بخش توسط معاون آموزشی تائید می گردد.

در صورت غیبت و گزارش عدم همکاری در برنامه های آموزشی و درمانی اعضاء هیئت علمی معاون آموزشی مراتب را بررسی نموده و اقدامات لازم را به شرح زیر انجام میدهد:

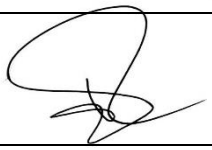
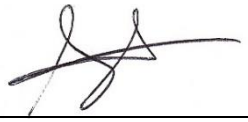
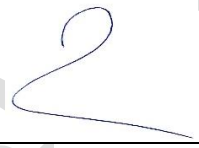
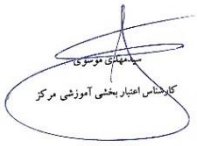
- تذکر شفاهی و کتبی به عضو هیئت علمی
- تاثیر گذاری در ارتقاء و ترفیع پایه عضو هیئت علمی

مرکز آموزش درمانی دکتر فاطمی

د- نظارت در اجرای برنامه های مقیمی و آنکالی پزشکان و اعضاء هیئت علمی گروه ها:

- بررسی گزارشات دفتر پرستاری که به صورت روزانه به معاون آموزشی اعلام می شود.
- بررسی گزارشات وقایع روزانه بیمارستان که به صورت روزانه گزارش می گردد. چنانچه گزارش در مورد اعضاء هیئت علمی و مسائل آموزشی باشد توسط مدیریت بیمارستان به معاون آموزشی ارجاع داده می شود معاون آموزشی گزارش را بررسی نموده و اقدامات لازم را انجام میدهد.

مرکز آموزشی درمانی دکتر فاطمی

اعضا تیم مدیریت آموزشی مرکز آموزشی درمانی دکتر فاطمی			
ردیف	نام و نام خانوادگی	سمت	امضا
۱	دکتر مهزاد یوسفیان	رئیس بیمارستان	
۲	دکتر علی نامی دمیرچی	معاون آموزشی	
۳	دکتر قدرت اخوان اکبری	مدیر گروه بیهوشی	
۴	دکتر میرسلیم سیدصادقی	مدیر گروه جراحی	
۵	دکتر حجت اقبالی	مدیر گروه ارتوپدی	
۶	دکتر اکبر پیرزاده	رئیس بخش ENT	
۷	دکتر فرشید شهریاری	رئیس بخش روانپزشکی	
۸	دکتر کیوان امینی	رئیس بخش اورژانس	
۹	دکتر میرسلیم سیدصادقی	مسئول توسعه آموزش بالینی	
۱۰	سیدمهدی موسوی	کارشناس اعتبار بخشی آموزشی	

مرکز آموزشی درمانی دکتر فاطمی